

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

19 december 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Frans Wymeersch, Stefaan Sintobin, Pieter Huybrechts
en Wim Van Dijck en de dames Marleen Van den Eynde en Katleen Martens –
betreffende de krachtlijnen voor een nieuw en vernieuwend mestbeleid in Vlaanderen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw,
Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door mevrouw Tinne Rombouts en de heer Stefaan Sintobin**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen;

de dames Hilde Eeckhout, Dominique Guns, de heer Paul Wille.

Toegevoegde leden:

de heer Mark Demesmaeker;

de heer Rudi Daems.

Zie:

577 (2005-2006)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Verslag over hoorzitting

Zie ook:

1007 (2006-2007)

- Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: In eerste lezing aangenomen artikelen
- Nr. 5: Verslag over hoorzitting
- Nr. 6: Verslag

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting	4
II. Bespreking	7
III. Stemming.....	10

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde het voorstel van resolutie van de heren Frans Wymeersch, Stefaan Sintobin, Pieter Huybrechts en Wim Van Dijck en de dames Marleen Van den Eynde en Katleen Martens betreffende de krachtlijnen voor een nieuw en vernieuwend mestbeleid in Vlaanderen op 16 en 22 maart 2006.

Op 15 juni 2006 werd over het voorstel van resolutie en over de aanpak van het nieuwe mestbeleid een hoorzitting gehouden met vertegenwoordigers van Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat, Bond Beter Leefmilieu, Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking en vzw Mestverwerkers. Op 22 juni 2006 werden de heer Daniël De Brabander van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek en de heer Peter Jan Carlier van het beleidsdomein Landbouw en Visserij gehoord. Over de hoorzittingen werd reeds verslag uitgebracht in *Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 577/2.

Op 23 en 30 november en 7 december 2006 werd het voorstel van resolutie samen geagendeerd met het voorstel van decreet van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Patrick Lachaert, Bart Martens, Erik Matthijs, Karlos Callens en André Van Nieuwerkerke houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1007/1).

I. TOELICHTING

Algemene uitgangspunten

De heer *Frans Wymeersch* geeft op 16 maart 2006 een toelichting bij het voorstel van resolutie. Het voorstel van resolutie, dat werd ingediend op 10 november 2005, heeft een lange voorgeschiedenis. De behandeling ervan biedt volgens de heer Wymeersch de gelegenheid om, in afwachting van de teksten van het nieuwe mestdecreet, de discussie over het nieuwe mestbeleid te voeren in de commissie.

De heer Wymeersch verwijst naar de historiek van het Vlaamse mestbeleid, met als belangrijke stappen het eerste en tweede mestactieplan (MAP I en II) en de daarvan afgeleide varianten.

De 100%-mestverwerkingsplicht bleek technisch en financieel niet haalbaar en werd via een aanpassing

van MAP II teruggeschoefd naar een lager niveau. Het is echter ook duidelijk geworden dat er, ondanks een significante daling van het mestoverschot, geen sprake kan zijn van een echte versoepeling van de mestverwerkingsplicht indien het Vlaamse Gewest de doelstellingen van de Europese nitraatrichtlijn onverminderd blijft onderschrijven en de bestaande bemestingsnormen herbevestigt. Sinds de indiening van het voorstel van resolutie is er eind november 2005 echter een belangrijke uitspraak geweest van de Europese Commissaris voor Milieu, de heer Stavros Dimas, over de aanduiding van kwetsbare gebieden in het Vlaamse Gewest. In het licht daarvan moet een degelijk maar werkbaar mestbeleid worden gevoerd.

In het huidige driesporenbeleid blijft het aandeel van de mestexport en de mestverwerking onvoldoende. In juli 2004 was er in Vlaanderen een vergunde mestverwerkingsplicht van ruim 5 miljoen ton dierlijke mest. Dat komt overeen met een totale capaciteit van ruim 35 miljoen kilogram difosforpentoxyde en 52 miljoen kilogram stikstof. De kloof tussen de vergunde, de beschikbare en de operationele capaciteit blijft volgens de heer Wymeersch dus groot.

Het mestbeleid in Vlaanderen is dringend aan herziening toe. Hiervoor zijn er verschillende redenen: de dwang van de Europese directieven, de gewijzigde situatie op het terrein en vooral dan de nieuwe aanwendingsmogelijkheden voor het mestoverschot. Een doorslaggevende reden is echter de ondoorzichtigheid en onwerkbaarheid van de huidige decreetgeving, die zowel voor de landbouwers als voor minister, de administratie en de parlementsleden bijzonder ingewikkeld blijkt. Bovendien levert dit ingewikkelde decreet niet de gewenste resultaten op het terrein op. Het mestdecreet zou ook een milieudecreet moeten zijn en geen economisch decreet. Indien het mestdecreet sociaaleconomische gevolgen veroorzaakt, dan is het aan de overheid om die op te vangen.

Het uitgangspunt van het voorstel van resolutie is dat mest een grondstof is en per definitie geen afvalstof. Dit uitgangspunt weerspiegelt de hele visie van Vlaams Belang op de mestproblematiek. Als er een milieuprobleem ontstaat door een te grote mestproductie, moet dat worden weggewerkt op een eenvoudige en zo goedkoop mogelijke manier, die doorzichtig is voor de landbouwer.

In de Europese nitraatrichtlijn staat dat een wijziging van de richtlijn mogelijk is als er zich nieuwe wetenschappelijke of technologische evoluties voordoen. De indieners van het voorstel van decreet menen dat zulks het geval is. De leden van het Vlaams Parlement

zouden bij hun partijgenoten in het Europese Parlement moeten aandringen op een kritische benadering en eventueel zelfs een bijsturing van deze richtlijn.

De heer Wymeersch licht verder toe dat het voorstel van resolutie uitgaat van vijf principes. Een eerste principe is 'Laat de boer boeren'.

'Laat de boer boeren'

Het mestbeleid en de reglementering moeten eenvoudig en doorzichtig zijn. Het mag geen waslijst van regeltjes worden met de bijhorende administratieve rompslomp. De landbouwer moet zijn werk kunnen doen en de overheid – en in het bijzonder de Vlaamse overheid – moet hem daarvoor de tijd en de ruimte laten.

Geen openlijke of verdoken afbouw van de sector

Een tweede principe is dat milieudecreten de leefmilieuproblemen moeten aanpakken en niet mogen ingrijpen in het sociaaleconomische weefsel. Als er toch sociaaleconomische gevolgen zijn, moet de overheid die door andere maatregelen wegwerken of compenseren. Er kan geen sprake zijn van een openlijke of verdoken afbouw van de sector. De indieners verwerpen dus zowel de zogenaamde koude als de warme sanering in het kader van de mestproblematiek. Ook het afromen van de vergunningen kunnen ze niet accepteren. Meer nog, uitbreiden moet mogelijk zijn, ook voor de individuele landbouwer, als dat nodig of nuttig wordt geacht voor het bedrijf.

Geen heffingen

Het derde uitgangspunt is de afwijzing van elke vorm van heffingenbeleid. De fractie van de heer Wymeersch heeft zich sinds het begin van de jaren '90 verzet tegen de mestheffingen. De indieners vinden het al te gek dat een landbouwer belasting moet betalen omdat hij mest produceert.

De heffingen die worden geïnd in het kader van de milieureglementering gaan nu naar het MINA-fonds (Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud) dat wordt gebruikt voor de ondersteuning van investeringen in milieuprojecten. De landbouw en de mestverwerking vallen daar echter buiten zodat die financiële middelen uit de sector

verdwijnen. Dat moet in de toekomst zeker rechtgetrokken worden.

Naast een goede reglementering is er ook een goed handhavingsbeleid nodig. De vervuiler moet betalen. Er moeten processen-verbaal worden opgemaakt en de strafmaat moet worden bepaald door de daarvoor bevoegde rechters.

Mestverwerking is sluitstuk

De indieners van het voorstel van resolutie menen dat de mestverwerking het sluitstuk is. Inzake mestverwerking zijn er al heel wat inspanningen geleverd, vooral door de privésector en door de landbouwers zelf. Om allerhande, vooral financiële redenen komt de verwerking echter niet echt van de grond. De bereidheid om te investeren is er, maar er zijn nog te veel obstakels. Daarom moet de overheid, die uiteindelijk de milieunormen oplegt, haar verantwoordelijkheid nemen. De indieners menen dat de overheid desnoods zelf moet participeren. Of die participatie nu rechtstreekse gebeurt of via intercommunales, via een systeem van publiek-private samenwerking (PPS) of op een andere manier, is van minder belang, maar de mogelijkheid moet er zijn. Als het mestoverschot dan toch als afval wordt bestempeld, wat is dan het verschil met de afvalverwerkende industrie waar de overheid toch ook het voortouw heeft genomen?

De heer Wymeersch wil verder niet ingaan op de regelgeving inzake Ruimtelijke Ordening, waardoor de inplanting van mestverwerkingsinstallaties in sommige situaties onmogelijk wordt.

Tijdens de rondetafelconferentie over mestverwerking van begin februari 2006, waarop bijna alle actoren aanwezig waren, zelfs afgevaardigden van Europa, werd deze problematiek besproken. Daar is gebleken dat de minister en de parlementsleden van oordeel zijn dat mestverwerking een belangrijke rol moet spelen en dat de inzichten hierover het laatste jaar geëvolueerd zijn.

Eind november 2005 heeft minister Kris Peeters de Europese Commissaris voor Milieu proberen te overtuigen van zijn gelijk inzake de aanpak van het mestprobleem. Dit is echter niet gelukt. Bepaalde vragen zouden achteraf worden uitgeklaard in een aantal technische vergaderingen met ambtenaren van de Europese Commissie. De heer Wymeersch veronderstelt dat die contacten nog altijd lopen en dat de

minister hierover meer informatie kan geven tijdens de bespreking van het voorstel van resolutie.

Eind december 2005 werd beslist de regeling van de mestverwerking door substitutie te verlengen voor een periode van een jaar en de mestverwerkingsplicht voor 2006 te bevriezen op het peil van 2005. Dat is een tussentijdse maatregel, in het vooruitzicht van het nieuwe mestdecreet.

Op 8 februari 2006 organiseerde de minister van Leefmilieu een rondetafelconferentie over mestverwerking. Op het einde van de conferentie heeft de minister zijn verdere aanpak samengevat in elf punten. Er zal een werkgroep worden opgericht om wetsvoorstellen voor te bereiden rond de knelpunten. De mestverwerkingsplicht zou worden aangepast. De substitutiemogelijkheid zou blijven bestaan. Samenwerking in coöperatief verband en energiewinning zouden worden ondersteund. In verband met de covergisting zou het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea) worden aangepast. Hiermee kunnen de indieners van het voorstel van resolutie zich akkoord verklaren.

In 2005 heeft de minister de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) opdracht gegeven tot een actualisering van de BBT-studie van 2002 over mestverwerking. Deze studie is zeer belangrijk voor het bepalen van de lozings- en emissienormen die haalbaar zijn volgens het principe van de beste beschikbare technologie (BBT).

Tijdens de rondetafelconferentie werd ook gezegd dat de Europese Commissie brongerichte en preventieve maatregelen, zoals de afbouw van de veestapel en de aanpassing van het veevoeder, verkiest boven 'end-of-pipe-maatregelen' zoals mestverwerking.

Eerder liet men verstaan dat Europa geen bezwaren meer had tegen de subsidiëring van mestverwerking. Nu blijkt er daarvoor nog weinig ruimte te zijn. Alleen een beperkte investeringssteun is mogelijk. Een exploitatiesteun per ton verwerkte mest is zeker uitgesloten. Over participatie werd niet gesproken op de rondetafelconferentie. Daarom meent de heer Wymeersch dat de minister deze piste moeten durven bewandelen of minstens onderzoeken.

Subsidies zouden hoe dan ook slechts toelaatbaar zijn in de mate dat men verder gaat dan de Europese regels. De heer Wymeersch veronderstelt dat het daarbij gaat om de resultaten op het terrein. De inkomsten van de superheffing kunnen niet worden teruggegeven als mogelijke steun, want dat zou

strijdig zijn met de Europese concurrentieregels. De indieners ervaren dat niet als een probleem omdat ze principieel tegen heffingen gekant zijn.

De minister wil de beveziging van de mestproductie voorlopig niet loslaten. Hij wil in de eerste plaats orde op zaken stellen, overeenkomstig de visienota. De waterkwaliteit moet significant verbeteren. Zolang dat niet het geval is, kan een bedrijf niet groeien. In een tweede fase kan volgens de minister worden nagegaan of een bedrijf kan groeien mits effectieve mestverwerking en zo ja, onder welke voorwaarden.

De indieners van het voorstel van resolutie menen dat dit in tegenspraak is met de visienota die op 22 juli 2005 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Die stelde dat bedrijven zullen kunnen groeien in omvang, hetzij door nutriëntenemissierechten van andere bedrijven over te nemen met afroaming van een bepaald percentage ervan (op die manier zorgt elke uitbreiding van een individueel bedrijf ook voor een vermindering van het algemene mestoverschot), hetzij door nutriëntenemissierechten van andere bedrijven over te nemen zonder afroaming maar op voorwaarde dat het percentage dierlijke mest is verwerkt zonder substitutie, hetzij door de productie te verhogen met volledige verwerking van de bijkomende productie. Deze mogelijkheid kan volgens de visienota maar worden toegepast van zodra de nutriëntenbalans in Vlaanderen in evenwicht is, wat moet blijken uit een significante verbetering van de meetresultaten. Volgens de heer Wymeersch impliceert dit dat elk individueel bedrijf kan groeien – als het de vooropgestelde normen haalt – en dat de sector, als eindsom van de individuele bedrijven, kan en mag uitbreiden. De visienota was, met de aangekondigde invoering van nutriëntenemissierechten, dus positiever dan de eindconclusie van de minister na de rondetafelconferentie.

Alle actoren op het terrein, vooral de landbouwers en diegenen die effectief met mestverwerking bezig zijn, hebben duidelijk gesteld dat de mestverwerking geen succes wordt als de overheid geen groei toelaat. Het welslagen van de mestverwerking – of men die nu beschouwt als een belangrijke of als een ondergeschikte pijler voor de oplossing van de mestproblematiek – zal afhangen van de aanvoer van mest en dus van de groei van de landbouwbedrijven. De belangrijkste landbouwbanken zijn van mening dat het economisch draagvlak van de mestverwerkingsplicht onvoldoende onderbouwd is. Door het grote aantal onzekerheden, zowel voor de investeerder als voor de kredietverstrekker, zijn de investeringen in mestverwerking nog steeds bijzonder risicovol.

De heer Wymeersch stelt dat de beleidsmakers moeten weten waar ze heen willen met de Vlaamse landbouw. De indieners van het voorstel van resolutie gaan er in alle geval van uit dat een duurzame Vlaamse landbouw noodzakelijk is en alle kansen moet krijgen, al was het maar omdat die kwalitatief hoogstaand voedsel produceert en omdat Vlaanderen zowel als Europa moeten kunnen instaan voor een belangrijk deel van de eigen voedselvoorziening.

Overheid moet zelf verantwoordelijkheid nemen

Het vijfde principe in het voorstel van resolutie is dat de overheid haar verantwoordelijkheid moet opnemen. Het is op dit ogenblik niet mogelijk om mestverwerkingsprojecten te subsidiëren, maar de Vlaamse overheid zou dit creatief moeten onderzoeken. De mogelijkheid om mestverwerking te ondersteunen vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) moet ten volle worden onderzocht.

De indieners stellen dat de fouten die in het verleden zijn gemaakt, ook door de overheid, in een nieuw mestdecreet moeten worden weggewerkt. De rol van de Mestbank moet opnieuw worden gedefinieerd.

Het is vooral belangrijk dat de overheid garanties kan geven aan de jonge en gezonde, familiale landbouw-bedrijven. Uiteindelijk streven de indieners van het voorstel van resolutie dus naar het behoud van een leefbare en duurzame landbouwsector in Vlaanderen en tegelijkertijd ook naar de oplossing van de mestproblematiek, binnen een realistisch Europees kader. Met dit voorstel van resolutie hopen ze de discussie in de commissie aan te zwengelen.

II. BESPREKING

Hoorzittingen

Volgens de heer *Frans Wymeersch* kunnen het studiewerk en de discussies over het nieuwe mestdecreet op andere niveaus doorgaan tijdens de bespreking van het voorstel van resolutie in de commissie. Bij zijn aantreden heeft de minister een nieuw mestdecreet aangekondigd. Bijna twee jaar later wordt het tijd dat de minister zijn belofte nakomt. De heer Wymeersch stelt dat het parlement moet weten wat de mogelijkheden en de gevoeligheden zijn en wat het draagvlak is voor een nieuw mestbeleid, in de politiek en op het terrein. Hij is van oordeel dat deze discussie zo

ruim mogelijk moet worden gevoerd. Daarom maakt Vlaams Belang gebruik van de reglementaire bepaling om hoorzittingen te vragen over het voorstel van resolutie (artikel 32, 2, b).

Eerste reacties

Op voorstel van de commissievoorzitter houdt de commissie op 22 maart 2006 een eerste algemene bespreking, voorafgaand aan de hoorzittingen die op 15 en 22 juni 2006 worden gehouden. De voorzitter vraagt de minister ook een stand van zaken te geven vooraleer de hoorzittingen worden georganiseerd.

Mevrouw *Tinne Rombouts* beoordeelt het enerzijds positief dat het voorstel van resolutie pleit voor het behoud van een economisch leefbare landbouw en tegelijk bezorgdheid toont over het leefmilieu. Het lid heeft anderzijds de indruk dat het voorstel van resolutie nauw aansluit bij de visienota die door de Vlaamse Regering is goedgekeurd en die goed onthaald werd door de landbouw en door de milieuverenigingen. Mevrouw Rombouts deelt mee dat CD&V nog altijd achter deze visienota staat en ze veronderstelt dat dit ook geldt voor de andere meerderheidspartijen. Een resolutie is een vraagstelling aan de Vlaamse Regering, maar in dit geval is er reeds een visienota goedgekeurd, die op brede steun kan rekenen. Daarom meent het lid dat het voorstel van resolutie niet meer uitgebreid moet worden behandeld, temeer omdat sommige punten intussen al achterhaald zijn.

De heer *Karlos Callens* zegt met veel interesse kennis te hebben genomen van het voorstel van resolutie. De standpunten in het voorstel van resolutie, liggen inderdaad dicht bij die van de visienota van de Vlaamse Regering. Belangrijke punten zijn de uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven indien het hele Vlaamse Gewest wordt aangeduid als kwetsbaar gebied, de subsidiëring van mestverwerking en de publiek-private samenwerking inzake mestverwerking. Het lid raadt de minister aan om zich goed te informeren bij de Europese Commissie inzake het nieuwe mestdecreet zodat er achteraf geen al te grote problemen meer te verwachten zijn. De heer Callens sluit zich aan bij het voorstel van de voorzitter om aan de minister een stand van zaken te vragen.

Ook de heer *Jos De Meyer* sluit zich aan bij dit voorstel van de voorzitter. Het lid benadrukt dat hij achter de goedgekeurde visietekst blijft staan. Uit een

artikel in een landbouwtijdschrift maakte de heer De Meyer op dat er geregeld overleg wordt gepleegd met de landbouworganisaties. Het lid wil weten wat de rol van het Vlaams Parlement is in dit dossier. Er is eenmaal een terugkoppeling geweest naar het Vlaams Parlement. Misschien zou het goed zijn als het parlement actiever wordt betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe regeling. Het lid zou de minister willen ondervragen over de stand van zaken. Worden, naast de landbouworganisaties, ook de milieuverenigingen uitgenodigd om te praten over de verdere behandeling van het dossier?

De heer *Frans Wymeersch* vindt het evident dat bepaalde elementen van het voorstel van resolutie goed aansluiten bij de visienota van de Vlaamse Regering. Zijn fractie heeft immers gezegd dat ze – in grote lijnen en wat bepaalde details betreft – met de visienota akkoord kan gaan. Vlaams Belang steunt de visie dat een economisch rendabele landbouwsector mogelijk moet zijn, als het kan met uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouders. Deze landbouw moet ook ecologisch onderbouwd zijn. Als er problemen rijzen, moet de overheid echter ingrijpen of begeleiden. Dat is ook de globale teneur van het voorstel van resolutie. Het verheugt de heer Wymeersch dat de verschillende fracties eigenlijk op dezelfde golfteugte zitten wat de grote lijnen van het nieuwe mestbeleid betreft. Uiteraard zijn sommige elementen van het voorstel van resolutie enigszins achterhaald door de feiten, maar dat kan worden bijgesteld.

De Vlaams Belangfractie heeft dezelfde bedenkingen als de heer Callens over de mestverwerking. De fractie heeft zich altijd kritisch opgesteld ten aanzien van Europa, niet alleen in dit dossier. Na de tussenkomst van de Europese vertegenwoordiger tijdens de rondetafelconferentie, ziet de heer Wymeersch echter wel mogelijkheden. Het parlement en de regering moeten, liefst gezamenlijk, de nodige inventiviteit aan de dag leggen. Ze moeten luidop durven nadenken over oplossingen waarmee beide doelstellingen kunnen worden gerealiseerd, de economische doelstelling, namelijk een rendabele landbouwsector met rendabele individuele bedrijven, en de ecologische doelstelling. Vlaams Belang heeft er alle vertrouwen in dat dit mogelijk is. Daarom heeft ze precies een voorstel van resolutie ingediend en om hoorzittingen gevraagd.

De heer Wymeersch heeft de indruk dat minister Peeters, die ook in andere dossiers al de nodige inventiviteit aan de dag heeft gelegd, het probleem wil,

durft en kan aanpakken, maar daarvoor geen groen licht krijgt. Daarom is het voorstel van resolutie een open discussie waard. Er moet een nieuw werkbaar mestdecreet worden opgesteld en goedgekeurd dat in werking treedt op 1 januari 2007. De beleidsverantwoordelijken moeten nu luidop zeggen wat ze te zeggen hebben. Het leefmilieu en de landbouw zijn niet gebaat met partijpolitieke of ideologische spelletjes. Het algemeen belang – ecologisch en economisch – primeert boven het politieke belang.

De heer Wymeersch verwijst naar zijn afgewezen verzoek tot interpellatie waarbij hij vragen wilde stellen aan de minister over het nieuwe mestbeleid. Deze vragen konden niet worden behandeld omdat werd verwezen naar het voorliggende voorstel van resolutie. Kan de minister het sectorale uitgangspunt onderschrijven van groei mits verwerking van de bijkomende productie? Kan het beleid van de minister hiervan een weerspiegeling zijn? Wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot MAP III? Is de beleidsvisie van de minister veranderd sedert het definitieve oordeel van de Europese Commissie dat heel Vlaanderen kwetsbaar gebied moet worden? Sommige uitspraken van de minister duiden volgens het lid op een lichte koerswijziging. Welk standpunt neemt de minister in over de groeimogelijkheden voor individuele bedrijven? Is dat een individueel standpunt van de minister of wordt het gedragen door de hele Vlaamse Regering?

Stand van zaken

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, is tevreden omdat uit alle tussenkomsten blijkt dat de visienota, die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, ook voor de parlementsleden een belangrijk uitgangspunt is en blijft. In het voorstel van resolutie van de heer Wymeersch heeft de minister belangrijke overlappingsen met de visienota vastgesteld. Dat is niet verwonderlijk vermits de heer Wymeersch ook in het verleden gezegd heeft dat achter die nota te staan.

De visienota dateert van 22 juli 2005, het voorstel van resolutie van de heer Wymeersch e.a. van 10 november 2005 en intussen is het maart 2006. Daarom geeft de minister een kort overzicht van de stand van zaken.

Op 28 november 2005 heeft hij, samen met de minister-president, een onderhoud gehad met Europees Commissaris voor Milieu Stavros Dimas. Aan de

hand van een Engelse vertaling van de visienota, kort gebundeld in een aantal belangrijke items zoals de flexibele kaarten, hebben beide ministers geprobeerd om de Commissaris ervan te overtuigen deze beleidsvisie ook op Europees niveau als uitgangspunt te hanteren. De Commissaris heeft geantwoord dat de Europese Commissie van oordeel is dat het hele Vlaamse Gewest als kwetsbaar gebied moet worden beschouwd vanaf 1 januari 2007. Hij heeft daaraan toegevoegd dat de Europese Commissie minder geïnteresseerd is in wetteksten dan in een actieprogramma dat uitvoering geeft aan de nitraatrichtlijn.

Op 20 december 2005 heeft de minister een aantal bijkomende maatregelen genomen inzake mesttransport en de aanpak van de overbemesting. Met de Mestbank en met de sector werd er een overeenkomst gesloten over een automatische gegevensregistratie voor grote mesttransporten door middel van GPS-technologie (global positioning system). Dat moet nauwkeurige controles op de mesttransporten mogelijk maken. Voor de grote overbemers werd ook een bijkomende sanctie uitgewerkt.

Op 23 december 2005 werd de substitutie van de verwerking van verwerkingsplichtige mest door de verwerking van de niet-verwerkingsplichtige pluimveemest decretaal verlengd en werd de mestverwerkingsplicht voor 2006 bevroren op het niveau van 2004. Dat is heel belangrijk vermits het Vlaamse Gewest tegen 1 januari 2007 moet klaar zijn met het uitwerken van de nieuwe aanpak.

Op 8 februari 2006 werd een rondetafelconferentie Mestverwerking georganiseerd waarbij de verschillende actoren aan het woord zijn gekomen en waarbij ook parlementsleden aanwezig waren. Een van de elementen die daar aan bod kwamen, was het thema 'groei mits mestverwerking', een van de vragen van de heer Wymeersch.

Momenteel zijn er volgens de minister onderhandelingen aan de gang met de Europese Commissie over het Vlaamse actieprogramma voor de uitvoering van de nitraatrichtlijn. De minister wil duidelijkheid over wat kan voor Europa en wat niet. De minister wil vermijden dat er in het Vlaams Parlement afspraken worden gemaakt, die door de Europese Commissie niet zouden worden aanvaard. De regering laat zich in deze fase informeren over de argumentatie en de vragen van de Europese Commissie. Het gaat daarbij om vrij wetenschappelijke en technische debatten. Op dit ogenblik wordt er niet onderhandeld met

landbouworganisaties, natuurverenigingen of parlementsleden. De minister probeert wel om waarheidsgetrouw te antwoorden op hun vragen. Als Europa zich akkoord verklaart met het actieprogramma, moeten de plannen in een tweede fase in wetteksten worden omgezet. Daaraan moet het Vlaams Parlement zijn goedkeuring geven.

De visienota werd aan Europa voorgelegd, maar deze methode is niet efficiënt gebleken. In de loop van april 2005 hoopt de minister een duidelijk antwoord te krijgen van de Europese Commissie over de invulling van de nitraatrichtlijn in het actieprogramma. De daaropvolgende vraag is hoe dat in wetteksten moet worden omgezet en of er nog elementen moeten worden toegevoegd.

De minister benadrukt dat hij net als de heer Wymeersch streeft naar een eenvoudig en doorzichtig mestbeleid. Dat staat trouwens ook in het Vlaamse regeerakkoord. De regelgeving moet administratief eenvoudiger worden, ook voor de individuele landbouwer.

Op de rondetafelconferentie Mestverwerking zijn diverse elementen aan bod gekomen, namelijk het stimuleren van de mestverwerking, de ondersteuning die mogelijk is in Europese context en de economische rendabiliteit van de mestverwerking. Deze elementen worden nu verder onderzocht.

De minister benadrukt dat het mestoverschot 30 tot 40 miljoen kilogram stikstof bedraagt als heel Vlaanderen kwetsbaar gebied wordt. Zijn eerste zorg is het wegwerken van dit overschot. De minister heeft dit al besproken met de landbouwsector, die benadrukt dat de bedrijven moeten kunnen groeien. Er is geen discussie over het principe dat bedrijven kunnen groeien mits ze nutriëntenemissierechten opkopen. De sector wil dat groei ook mogelijk is mits mestverwerking. De minister heeft akte genomen van de voorstellen die werden geformuleerd.

De minister is het er verder mee eens dat de handhaving heel belangrijk is en heeft begrepen dat ook de sector op dat vlak vragende partij is. Hij heeft van individuele landbouwers vernomen hoe zij de werking van de Mestbank ervaren en wat er kan verbeteren. Ook op dat vlak zullen dus verdere stappen worden gezet.

De minister gelooft sterk in het instrument van de flexibele kaarten, een systeem waarover de vorige

regering trouwens al een akkoord had bereikt. Dit systeem kan verantwoordelijkheid en dynamiek op gang brengen op het vlak van waterkwaliteit. Sommige jonge landbouwers willen namelijk al het mogelijke doen om van kwetsbaar naar niet-kwetsbaar gebied te evolueren. Sommigen deden zelf metingen om op die manier de bron van de verontreiniging in hun regio op te sporen. Ze hadden vervolgens een gesprek met de vervuiler om hem duidelijk te maken wat de gevolgen waren van zijn gedrag voor de andere landbouwers.

De minister heeft met Europees Commissaris Dimas gesproken over de flexibele kaarten, maar deze heeft geantwoord dat dit debat maar kan worden heropend als de waterkwaliteit verbetert. De Europese Commissaris heeft nogmaals benadrukt dat Europa ook een verbetering wenst inzake grondwater en niet alleen oppervlaktewater. De flexibele kaarten zijn dus voorlopig geen optie voor Europa, want op dit ogenblik moet het hele Vlaamse Gewest als kwetsbaar gebied worden beschouwd. Er moet dus naar andere instrumenten worden gezocht om de landbouwers dezelfde verantwoordelijkheid en dezelfde dynamiek aan te reiken.

Ook de export moet verder ontwikkeld worden, hoewel dat minder evident is. Dat geldt zelfs voor export naar Wallonië. Blijvende inspanningen zijn dus noodzakelijk.

Voor een minister van Leefmilieu en Natuur is het uiteraard belangrijk de nitraatrichtlijn correct toe te passen om de waterkwaliteit te verbeteren. De minister is echter ook bezorgd over de duurzame ontwikkeling van de landbouw. Er zijn heel wat jonge landbouwers die zware investeringen hebben gedaan en die hun activiteiten willen voortzetten. De minister is onder de indruk van de omvang van de investeringen voor milieuvriendelijke maatregelen, ook in de tuinbouw bijvoorbeeld. Het zou betreurenswaardig zijn als de wetgever daarvoor onvoldoende oog hebben. De ecologische en de economische ontwikkeling van de sector moeten met elkaar kunnen worden verzoend. Het actieplan moet zich kristalliseren in april of mei 2006, zodat nog voor het zomerreces 2006 of kort daarna het debat over de decretale initiatieven kan worden opgestart.

Nieuw mestdecreet

Op 23 en 30 november en 7 december 2006 wordt het voorstel van resolutie samen geagendeerd met het voorstel van decreet van mevrouw Tinne Rombouts

en de heren Patrick Lachaert, Bart Martens, Erik Matthijs, Karlos Callens en André Van Nieuwkerke houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1007/1*), dat op 9 november 2006 werd ingediend.

De heer *Frans Wymeersch* toetst bij de algemene bespreking van dit voorstel van decreet de tekst van het nieuwe mestdecreet aan de uitgangspunten van het voorstel van resolutie. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1007/6*.

Na de aanneming in de commissie van het voorstel van decreet wordt het voorstel van resolutie op 7 december 2006 ter stemming gelegd.

III. STEMMING

Het voorstel van resolutie van de heren Frans Wymeersch, Stefaan Sintobin, Pieter Huybrechts en Wim Van Dijck en de dames Marleen Van den Eynde en Katleen Martens betreffende de krachtlijnen voor een nieuw en vernieuwend mestbeleid in Vlaanderen wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Tinne ROMBOUTS
Stefaan SINTOBIN

Patrick LACHAERT